

Események

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG XLII. Országos Vándorgyűléséről számolunk be, melyet Székesfehérváron, a Sóstói Stadionban, valamint az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karán tartottak.

„Mindent meg kell tennünk vízkészletünk védelmében!”

MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG XLII. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS SZÉKESFEHÉRVÁR, 2025. július 2-4.

1. fotó. Az MHT XLII. Országos Vándorgyűlésének ünnepi megnyitója (Fotó: Fehér Gábor)
Photo 1. The opening ceremony of XLII. Annual National Conference of Hungarian Hydrological Society
(Photo: by Gábor FEHÉR)

2025-ben a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) XLII. Országos Vándorgyűlésének Székesfehérvár adott otthont. A vízügyi szakma minden területéről mintegy 350 résztvevő regisztrált a gazdag szakmai kiállítással egybekötött Vándorgyűlésre.

A Sóstói Stadionban rendezett első napon, az eseményindító plenáris ülésen, dr. Váradi József társelnök megnyitóját követően dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár Megyei Jogú Város polgármestere, Gacsályi József, az Országos Vízügyi Főigazgatóság műszaki főigazgató-helyettese, dr. Szepes András, a Fejér Vármegyei Mérnöki Kamara elnöke, valamint Horváth Angéla, a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság igazgatója, egyben az MHT Közép-dunántúli Területi Szervezetének vezetőségi tagja üdvözölte a Vándorgyűlés résztvevőit.

A plenáris ülést követően került sor az MHT 2025. évi nívódíjainak átadására, melyet a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és az ELCOM Kft. „Megújuló energiára alapozott, költséghatékony vízpótlás a Tisza-Túr tározó területén” című pályázata, valamint dr. Szanyi János és dr. Almási István „Hydrogeology of the Pannonian Basin” (A Pannon-medence hidrogeológiája) című, angol nyelven

megjelent könyve nyerte el. A könyv részletes bemutatója a „Könyvismertetés” rovatunkban olvasható.

A vándorgyűlés központi témája ezúttal a „víz értékének” körüljárása volt. Ezért is a rendezvény plenáris előadását dr. Windisch László, az Állami Számvöszék elnöke tartotta „Vízgazdálkodás és vízügyek” címmel, majd dr. Bíró Tibor egyetemi tanár, az MHT alelnöke következett, aki a víz árának megjelenését elemezte, mind a települési, mind a területi vízgazdálkodás körében. Ebéd után a „víz ára értéke” címmel pódiumbeszélgetés következett, ahol a települési- és a területi vízgazdálkodás közgazdasági kérdéseit dr. Pogátsa Zoltán közgazdász moderálása mellett vitatták meg a szakemberek.

Az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karának épületébe rendezett második napon, hat témakörben tartottak szekciós üléseket.

Vízkérelhárítás szekció

A szekció levezető elnöki feladatait Abonyi Csaba és Göncz Benedek látta el. 2024-ben, a több mint tíz esztendő árízmentes időszakot követően a Duna-völgyben jelentős árhullámok vonultak le és a Pinka-patakon megdőlt az eddig regisztrált legmagasabb vízállás (LNV). A legér-

dekesebb árvízvédekezési tevékenységekről tartott beszámoló mellett az árhullámok kialakulásának és levonulásának a körülményeit részletesen feltáró és bemutató előadásokat láthattunk. Az elhangzottak rávilágítottak arra, hogy az elmúlt évtizedben megvalósított árvízvédelmi fejlesztések jelentősen hozzájárultak az érkező árhullámok elleni hatékony és sikeres védekezéshez. Ugyanakkor arra is láthattunk modelleket a Felső Tiszai vészárapasztó tározók üzemrendjének a kialakítása, vagy a Mosoni-Duna toroklati mű mértékadó árvízszintekre gyakorolt hatásának vizsgálata példáján, hogy a tapasztalatokat széles körűen felhasználva, az eredményeket célirányosan kiértékelve, milyen lehetőségek adódnak a jövőbeli feladataink meghatározására.

Nagy tavaink megfelelő kezelése továbbra is jelentős, sok teendőt adó és gondolkodást igénylő vízgazdálkodási feladat, legyen szó a víz minőségi, illetve mennyiségi kérdéseiről, vagy akár a partok hullámozás elleni védműveit alapvetően meghatározó hullámfelfutás jellemzőinek a meghatározásáról.

2025 májusában történelmi kisvizeket észleltek folyóinkon, ami megerősíti azokat a megállapításokat, hogy a klímaváltozás hatásaként számolni kell a szélsőséges hidrológiai jelenségek előfordulási gyakoriságának a megnövekedésével. A rendkívül alacsony vízállások előfordulását azonban nem csak az érkező víz mennyisége, hanem a folyómedrek alakulása is alapvetően meghatározza. Az ebben a témakörben elhangzott előadások nyomán betekintést nyerhettünk a Tisza folyó hosszú távon bekövetkezett mederváltozásaiba, az elvégzett folyószabályozási tevékenységek hatásmechanizmusaiba. Az aktuális morfológiai változások jellemzését elősegítő új módszertant is megismerhettünk a folyók hordalékhozamának a meghatározására.

A Tiszát 2000-ben ért súlyos ciánszennyezés évfordulója kapcsán az akkori események rövid összefoglalása, a környezeti katasztrófa legfontosabb tanulságai és az elmúlt 25 évben végrehajtott intézkedések is bemutatásra kerültek.

Vízkezelés-gazdálkodás szekció

A Sütheo László vezette szekcióban a beérkezett munkákból a vándorgyűlésen 20 dolgozat bemutatására volt lehetőség, amelyek közül 11 a felszíni, 9 pedig a felszín alatti vízkezelés-gazdálkodással foglalkozott, bár szorosan vett határvonalat sok esetben nehéz lett volna meghúzni. Kiemelt téma volt a klímaváltozás okozta hatások elemzése és a felszíni-, felszín alatti víz kapcsolatának vizsgálata különböző hidrológiai helyzetekben, de megjelent a termálvíz-hasznosítás kérdésköre is. Örömteli volt, hogy a legtöbb esetben több szerző közreműködésével készültek az előadások, és láthatóan sokszor szorosan együttműködtek az egyetemi kutatók és a gyakorlati vízügyi szakemberek, valamint tetten érhető az is, hogy a fiatalok is egyre gyakrabban, egyre magasabb színvonalú dolgozatokkal jelentkeznek ezekben a témakörökben.

A témaválasztások időszerezését az is visszaigazolta, hogy a szekció előadásait szinte folyamatosan 40-50 fős hallgatóság kísérte figyelemmel. A feszes program mellett szerencsére volt idő kérdések és hozzászólások

megfogalmazására is. A szekció, egy tagtársunk javaslatára egy olyan tartalmú ajánlást is megfogalmazott, miszerint a vízkészletek pontosabb feltárása érdekében növelni kellene az olyan monitoring helyek számát, ahol a vízmennyiség mérésére lehetőség van, illetve szorgalmazni kell a vízhasználatok minél pontosabb mérését és az ehhez kapcsolódó részletes adatszolgáltatást, hogy a vízkészletgazdálkodás fenntarthatóságát elérjük, illetve megőrizzük.

Területi vízgazdálkodási szekció

A szekciót dr. Váradi József és dr. Bíró Tibor vezette. A szekció témáit a „*víz a tájba*” probléma feldolgozása uralta, azt a kérdést is vizsgálva, hogy a vízügyi szolgálat mit tesz a vizek visszatartása elérése, megoldása érdekében. Volt azonban olyan dolgozat is, amely szerint nem a vízügynek kell paradigmát váltani, hanem a területhasználattal kell a vízvisszatartást elérni. Ennek alátámasztására került bemutatásra a 2007-ben, a „*belvízreform*” keretében, egy mintaterületen kipróbált vízvisszatartási program, amely gazdaságilag is kimutathatóan igazolta a vizek visszatartásának létjogosultságát. Több dolgozat érintette a tervezési eszközök és a módszertani fejlesztések szükségességét, különös tekintettel egy vízalapú klímadaptáció és a területi vízgazdálkodás tervezésének összehangolására.

A szekcióülésen figyelemre méltó volt az előadók fegyelmessége a megszabott előadási idő betartásában. Beigazolódtott ugyanis, hogy 15 percen, lényegre törő előadás technikával teljességgel ismertetni lehet a kutatást. Azt is láttuk, hogy a fiatal, kezdő előadóknak jó terep ez a tapasztalatszerzésre, elvégre az MHT-nak ez az egyik alapfeladata.

Települési vízgazdálkodás szekció

A Kassai Zsófia vezette települési vízgazdálkodás szekcióban összesen 12 darab, rendkívül színvonalas előadás hangzott el. A szekció első felében a csapadékvízvezetés, a városi klímastratégia és a települési árvízvédelmi kérdések kerültek megtárgyalásra. A szekció második felében a szennyvíztisztítás aktuális kihívásai kerültek terítékre, kiemelve az új szennyvíz direktíva (2024/3019 EU irányelv) által megfogalmazott elvárásoknak való megfelelés lehetőségeit is.

Vízhasználat és környezete szekció

A szekciót dr. Szalma Elemér és dr. Engloner Attila elnökölte. A szekció meghirdetett főbb témakörei ebben az évben is széles spektrumot öleltek át a vizes élőhelyek hidrológiai, vízminőségi és üzemeltetési problémáitól különböző élőlénycsoportok (baktériumoktól a hódokig) kutatásán keresztül egészen a természethelyreálítási megoldásokig.

A beérkezett jelentkezésekből 15 előadás bemutatására volt lehetőség, az előadók között egyaránt megtalálható volt a fiatal, pályája elején levő és a sok évtizedes tapasztalattal rendelkező kolléga. Utóbbiak közül Fejes Lőrinc „A 10 éves Kiskörei Hallépcső létesítése és üzemeltetése” című, gazdag fotó dokumentációval tarkított előadásával ragadta magával a zsűfólásig megtöltött előadótermet. Az érdeklődést jól mutatta, hogy szinte minden előadás „telház” előtt zajlott, a terem megtelt érdeklődő szakemberekkel.

Víz, mint megújuló energia szekció

A szekciót dr. Rátky István és Németh József vezette. Telitalálat volt a szekció témaválasztása, vagyis a víz mint megújuló energia kiemelése: azon belül is a geotermikus energia, a szivattyús energia-tározás és a napelemes-szivattyús vízenergia hasznosítás. Nem sikkadt el a környezeti hatások elemzése és azok mérséklésének vizsgálata sem. Ha csak a dolgozatok kifejező címeit olvassuk; összességében a téma összetettségét, a szinergiái hatásokat és a nélkülözhetetlen együttműködés fontosságát láthatjuk bizonyítottan.

A záró plenáris ülésen dr. Váradi József társelnök rövid értékelése után a szekcióvezetők által elismerésre érdemesnek ítélt dolgozatok szerzőinek a Magyar Hidrológiai Társaság elismerő oklevelet adott át. A kitüntetettek névsora itt olvasható: *XLII. Országos Vándorgyűlés – Székesfehérvár, 2025. július 2-4. – Hidrológiai társaság.*

Zárásként Szilágyi Attila, az MHT Közép-Duna-völgyi Területi Szervezetének vezetőségi tagja hívta meg a szakembereket Gödöllőre, a 2026. évi XLIII. Országos Vándorgyűlésre, ahol a házigazda szerepet az MHT Közép-Duna-völgyi Területi Szervezete, valamint az OVF Üzemi Szervezete tölti be.

A második napot egy vezetett séta zárta, ahol a résztvevők Székesfehérvár nevezetességeivel ismerkedhettek meg.

A harmadik napon, a szakmai tanulmányút keretében a résztvevők először előadást hallhattak Gilián Zoltántól, a Fejérvíz Zrt. üzemmérnökség vezetőjétől, majd szakmai vezetéssel tekinthették meg a székesfehérvári szennyvíztisztító telepet. Ezt követően látogatást tettek a Siófoki víztoronynál, majd a szakmai programot a Sió-zsilip szakmai vezetéssel egybekötött megtekintése zárta.

2. kép. A szakmai tanulmányút résztvevői a Sió-zsilipnél (fotó: Hamar Barbara)
Photo 2. Participants of the professional trip at the Sió-lock (Photo by Barbara HAMAR)

A vándorgyűlés dolgozatait tartalmazó tanulmánykötet az alábbi linken érhető el: *XLII. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS - Székesfehérvár, 2025. július 2-4.*

dr. Major Veronika
a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője